

Motion till riksdagen 2023/24:2716

av **Kerstin Lundgren m.fl. (C)**

Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2024 inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan enligt förslaget i tabellen i motionen.

Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Att Sverige är ett land som bygger säkerhet med andra har varit grunden för svensk säkerhets- och försvarspolitik sedan alliansregeringens dagar. Men det är först nu, genom det kommande svenska Natomedlemskapet som riktig kraft sätts bakom orden. Fullföljandet av den svenska Natoansökan är jämte ett fortsatt kraftfullt EU-svar på Rysslands krig, de viktigaste säkerhetspolitiska frågorna innevarande mandatperiod. Centerpartiet har under lång tid påtalat vikten av att Sverige går med i Nato och fick under 2020 också stöd i riksdagen för att Sverige bör uttala en Natooption i sin säkerhetspolitiska linje. Detta visade sig viktigt när läget blev skarpt i samband med att Ryssland anföll Ukraina, samt hotade oss och flera andra europeiska länder i februari 2022. Centerpartiet kommer fortsatt vara en konstruktiv samarbetsröst när det rör svenskt Natomedlemskap.

Sverige ska vara en aktiv partner på den internationella arenan. Vi ska bidra till fred, säkerhet och utveckling av människors livchanser och rättigheter i världen. Genom handel, erfarenhetsutbyte, diplomati, bistånd men även med militära och civila insatser. Säkerhet bygger vi tillsammans med andra. Insikten om att det som händer långt borta påverkar oss är uppenbar. Vi ska vara långsiktiga och strategiska i vårt arbete. Den liberala världsordningen är inte utan sina brister, men har likväl skapat välstånd, stabilitet och möjligheter för världens stater att lösa gemensamma problem tillsammans. Därför är den värd att kämpa för. Den liberala demokratin är kärnan i Centerpartiets utrikespolitik. Svensk utrikespolitik ska försvara och främja den liberala demokratin. Vi förespråkar en utrikespolitik som försvarar och främjar demokrati och mänskliga rättigheter, som stöttar rättstatsupbyggnad, som motverkar korruption, som stärker

kvinnors rättigheter och möjligheter och som stärker vårt samarbete med andra demokratier.

Den multilaterala ordningen som den har utvecklats är inte perfekt fungerande och har utmanats väsentligt de senaste åren men måste försvaras och utvecklas. Den får inte försvagas ytterligare. Vår säkerhet främjas av en förutsägbar internationell ordning. Just nu präglas dock det internationella samarbetet av stor osäkerhet. Diplomatien är alltså den första försvarslinjen.

Globalt står världen inför nya utmaningar. Det handlar bland annat om nya motsättningar mellan stormakter, kärnvapenrustning och effekterna av klimatförändringar samt pandemier som hotar människors trygghet, välbefinnande och frihet. Rysslands krig i Ukraina får inte bara fruktansvärda konsekvenser i Ukraina utan påverkar också samhällen och länder i ett större närområde, inte minst i Kaukasus. Korruption sliter sönder samhällen och hämmar positiv utveckling. För att möta detta behöver vi utveckla vårt internationella system och stärka den internationella ordningen. Nationalism, populism, terrorism, kamp om resurser och teknik skapar också nya spänningar inom och mellan länder och regioner. Sverige ska inte tystna under auktoritära ledares maktspråk. Vi ska heller inte bedriva en utrikespolitik som blir inåtvänd och nationalistisk. En global utblick är fortsatt viktigt.

Svensk utrikespolitik ska inte bidra till att länder i det globala syd alierar sig från oss eller andra liberala demokratier, och heller inte bidra till att vi försvagas på bekostnad av exempelvis ryskt och kinesiskt inflytande. En negativ bild av Sverige utomlands kan bidra till det. En negativ Sverigebild påverkar inte bara vårt globala inflytande utan också vår säkerhet. Svensk utrikespolitik ska därför också värna och arbeta för en positiv Sverigebild. Sverige bilden, vårt lands säkerhet och globala inflytande påverkas av inre och yttre faktorer såsom exempelvis politiska företrädares uttryckssätt och representation men också exempelvis illvilliga aktörers påverkansförsök mot vårt land. Många länder ser sig ha ett intresse av att slå split både inrikespolitiskt i Sverige och mellan oss och andra länder. Det kräver sammantaget en långsiktig utrikespolitik där handels-, säkerhets- och biståndspolitik hänger samman och där diplomaten ges goda förutsättningar att verka.

Det är Centerpartiets uppfattning att svenska skattepengar inte ska riskera att finansiera andra länders globala maktambitioner genom exempelvis samarbeten och transaktioner till olika investeringsbanker, exempelvis Asiatiska utvecklingsbanken (AsDB). I det fall Sverige samarbetar med exempelvis AsDB ska krav alltid ställas på demokrati och mänskliga rättigheter i olika projekt som finansieras, såsom det så kallade Belt and Road Initiative, och att inga investeringar görs i till exempel Xinjangs tvångsläger eller i militärdiktaturens Myanmar eller Kambodja.

FN och internationell rätt är en hörnsten för svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Vi ser det som naturligt att det nordiska samarbetet fortsätter att utvecklas, inom försvars- och säkerhetspolitiken men också i frågor som rör exempelvis gränshinder och dess konsekvenser för den nordiska arbetsmarknaden. Östliga partnerskapet behöver fortsätta att utvecklas.

Centerpartiets överväganden

Anslagsförslag 2024 för utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Avgifter till internationella organisationer	1 473 554	±0
1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	183 441	−600
1:3 Nordiskt samarbete	16 295	±0
1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	4 826	±0
1:5 Inspektionen för strategiska produkter	143 855	−700
1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, rustningskontroll, nedrustning och icke-spridning	83 358	±0
1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	28 402	±0
1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	19 175	±0
1:9 Svenska institutet	135 328	−800
1:10 Information om Sverige i utlandet	15 475	±0
1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	170 215	±0
Summa	2 273 924	−2 100

Centerpartiet instämmer i regeringens prioriteringar inom internationell samverkan och ser särskilt positivt på att regeringen tar höjd för ett medlemskap i Nato. Centerpartiet ser ett framtida behov av att på området lägga större kraft på att sprida en positiv Sverigebild, men har förståelse för den komplexa situation som regeringen står inför.

Centerpartiet föreslår också en sänkning av pris- och löneomräkningen, vilket påverkar de anslag som räknas upp med denna.

Kerstin Lundgren (C)

Anna Lasses (C)

Mikael Larsson (C)